

**ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό**

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Επίσπευση των διαδικασιών εμβολιασμού, προκειμένου μέχρι το καλοκαίρι να έχει μειωθεί ο επιδημικός κίνδυνος και να «σωθεί» η τουριστική σεζόν, ζητούν οι ειδικοί μέσω της Realnews, ενώ ξεκαθαρίζουν ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα, ακόμα και μετά την εξασφάλιση της ανοσίας της αγέλης, θα πρέπει να τηρούνται τα μέτρα προστασίας από τον πληθυσμό.

Ο καθηγητής Αιματολογίας-Ογκολογίας και πρύτανης του ΕΚΠΑ, **Θάνος Δημόπουλος**, επισημαίνει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να επιτευχθεί συλλογική ανοσία σε όλα τα κράτη του κόσμου, δηλαδή να έχει εμβολιαστεί τουλάχιστον το 60% του συνολικού πληθυσμού. «Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, έχει υπολογιστεί ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής πρέπει να εμβολιάζονται 3 εκατομμύρια άτομα την ημέρα, ώστε να επιτευχθεί η συλλογική ανοσία μέχρι τον Ιούλιο. Τα αντίστοιχα νούμερα που αφορούν την Ελλάδα είναι 40.000 εμβολιασμοί την ημέρα, εάν θέσουμε ως στόχο την επίτευξη συλλογικής ανοσίας μέχρι τον Ιούλιο. Εφόσον, βέβαια, έχει επιτευχθεί επιπέδωση της επιδημιολογικής καμπύλης της λοίμωξης COVID-19 στη χώρα μας, ο τουρισμός θα μπορέσει να λειτουργήσει με τη λήψη κατάλληλων μέτρων προστασίας, όπως η χρήση μάσκας σε πολυσύχναστους κοινόχρηστους χώρους και η τήρηση αποστάσεων, ώστε να μην υπάρχει επακόλουθη επιδημιολογική επιβάρυνση», σημειώνει ο κ. Δημόπουλος.

Αργοί ρυθμοί

Στους αργούς ρυθμούς εμβολιασμού αναφέρεται και η καθηγήτρια Επιδημιολογίας **Αθηνά Λινού**, τονίζοντας ότι θα πρέπει άμεσα να καταρτιστεί σχέδιο, βάσει του οποίου στην περι-

πτωση που θα έχουμε επάρκεια εμβολίων τους επόμενους μήνες να μπορούμε να εμβολιάσουμε ακόμα και 100.000 άτομα την ημέρα, για την περίπτωση εμβολίου μίας δόσης (εμβόλιο της Johnson & Johnson), ή ακόμα και 200.000 ανθρώπους την ημέρα, για την περίπτωση των εμβολίων που ήδη έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και απαιτούν δύο δόσεις.

«Ο αριθμός αυτός είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί, όμως με σοβαρή και έγκαιρη οργάνωση και προσπάθεια από όλους μας μπορούμε να τα καταφέρουμε, όπως τα καταφέραμε και στο πρώτο κύμα της πανδημίας. Είναι απαραίτητο, όμως, να υπάρξει πολύ σοβαρή οργανωτική δουλειά και να μπορέσουμε να σκεφτούμε πρωτοποριακά για ίσως ασυνήθιστους τρόπους με τους οποίους θα αντιμετωπίσουμε την πληθώρα των εμβολιασμών και τη συναίνεση των πολιτών, ώστε να επιτύχουμε ανοσία αγέλης μέσα στο καλοκαίρι», εξηγεί η κυρία Λινού. Ξεκαθαρίζει, μάλιστα, ότι η γενικευμένη χρήση μέτρων προστασίας, όπως η μάσκα, η τήρηση αποστάσεων, η υγιεινή των χεριών, η αξιοποίηση του υπαίθριου χώρου και τα πολλά διαγνωστικά τεστ, θα πρέπει να συνεχιστεί για πολύ μεγάλο διάστημα, ακόμα και μετά την εξασφάλιση της ανοσίας της αγέλης.

Οι τρεις παράμετροι

Από την πλευρά του, ο **Ευάγγελος Μανωλόπουλος**, καθηγητής Φαρμακολογίας, Φαρμακογονιδιωματικής και Ιατρικής Ακριβείας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Φαρμακολογίας, τονίζει ότι τρεις είναι οι παράμετροι που θα καθορίσουν αν θα επιτύχουμε την πολυπόθητη ανοσία της αγέλης μέχρι το καλοκαίρι.

Ως πρώτη παράμετρο αναφέρει τη διαθεσιμότητα αρκετών δόσεων εμβολίων, ώστε να είναι δυνατός ο εμβολιασμός 6-7 εκατομμυρίων συμπολιτών μας μέσα στους επομένους 5 μήνες. «Για να είναι αυτό εφικτό, δεν αρκούν οι δόσεις που θα λάβουμε τους μήνες αυτούς από τα ήδη εγκεκριμένα εμβόλια των εταιρειών Pfizer και Moderna. Είναι απαραίτητη και η έγκριση κυκλοφορίας των εμβολίων της Οξφόρδης/AstraZeneca και της Janssen/Johnson & Johnson από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων. Τα στοιχεία που γνωρίζουμε μέχρι σή-

μερα επιτρέπουν αισιοδοξία και για τα δύο αυτά εμβόλια», τονίζει.

Ο κ. Μανωλόπουλος αναφέρεται και στην ικανότητα του υπουργείου να διασφαλίσει όλες τις υπόλοιπες παραμέτρους για να γίνουν με ασφάλεια οι απαιτούμενοι εμβολιασμοί. «Τέτοιες παράμετροι είναι -πέρα από τα ίδια τα εμβόλια- το απαιτούμενο σωστά εκπαιδευμένο υγειονομικό προσωπικό, οι κατάλληλοι χώροι, καθώς και τα απαιτούμενα αναλώσιμα, όπως σύριγγες και γάντια. Επίσης, καλείται το υπουργείο να αυξήσει τους εμβολιαστικούς ρυθμούς σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορέσει να καλύψει τις ανάγκες. Κατά την άποψή μου, αυτό ίσως είναι το πλέον κρίσιμο σημείο, καθώς απαιτεί ένα επίπεδο οργάνωσης και αποτελεσματικότητας που δεν είναι δεδομένο να το περιμένουμε από τις δημόσιες υπηρεσίες της χώρας μας».

Σημαντική παράμετρο, επίσης, θεωρεί την προθυμία των πολιτών να εμβολιαστούν, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Τα στοιχεία είναι ενθαρρυντικά. Σε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού οι όποιες θεμιτές επιφυλάξεις υπήρχαν ξεπερνιούνται σιγά σιγά και θεωρώ ότι αυτό δεν θα αποτελέσει πρόβλημα.

Είναι σημαντικό, όμως, όλοι μας και ιδιαίτερα όσοι και όσες ανήκουν σε κατηγορίες που επηρεάζουν μεγάλες ομάδες του πληθυσμού (οι γιατροί και οι λοιποί υγειονομικοί, η Εκκλησία, οι δημοσιογράφοι κ.ά.) να αποτελέσου-

Μάσκες μέχρι το φθινόπωρο!

Τα μέτρα προστασίας πρέπει να διατηρηθούν για ολόκληρο το καλοκαίρι, τονίζουν οι καθηγητές Αθ. Λινού, Θ. Δημόπουλος, Ευ. Μανωλόπουλος και Θ. Βασιλακόπουλος

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ για τον κορωνοϊό

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

με σταυροφόρους υπέρ του εμβολιασμού», εξηγεί και ξεκαθαρίζει ότι «θα συνεχίσουμε να λαμβάνουμε τα ατομικά μέτρα προστασίας που λαμβάνουμε και τώρα, μέχρι να εξαλειφθεί οριστικά ο κίνδυνος του κορωνοϊού, άρα και το καλοκαίρι και μετά από αυτό». Την άποψη ότι μέχρι το Πάσχα θα πάψει να έχει πρόβλημα το ΕΣΥ γιατί θα έχουν εμβολιαστεί όλες οι ευπαθείς ομάδες και το καλοκαίρι θα έχουμε πετύχει την ανοσία της αγέλης εκφράζει ο καθηγητής Πνευμονολογίας-Εντατικής Θεραπείας, **Θεόδωρος Βασιλακόπουλος**. «Το δεύτερο εξαρτάται από τις κλινικές μελέτες των εταιρειών, με τις οποίες η Ε.Ε. έχει συνάψει συμβάσεις. Αν ολοκληρωθούν γρήγορα, θα μπορούσαμε να πετύχουμε την ανοσία στις αρχές του καλοκαιριού, αν πάνε αργά, θα επιτευχθεί στο τέλος της θερινής περιόδου. Ο τουρισμός θα μπορούσε να λειτουργήσει με όσους έχουν εμβολιαστεί. Όσοι δεν θα έχουν κάνει το εμβόλιο θα μπορούσαν να υποβληθούν σε δύο-τρία διαδοχικά τεστ μέσα σε μικρό διάστημα πριν ταξιδέψουν και σε rapid test στη χώρα μας», αναφέρει.

Το άνοιγμα της αγοράς

Σχετικά με το άνοιγμα του λιανικού εμπορίου, ο κ. Δημόπουλος δηλώνει ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ουσιαστική προσπάθεια επανεκκίνησης των εμπορικών συναλλαγών, ώστε να τονωθεί η οικονομία. «Αυτό, βεβαίως, εί-

ναι απαραίτητο να γίνει λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης της διασποράς του SARS-CoV-2, σε συνάρτηση πάντα με την επιδημιολογική κατάσταση της κάθε περιοχής. Η διαδικασία επαναλειτουργίας του λιανικού εμπορίου πρέπει να είναι δυναμική και σταδιακή», σχολιάζει. Οσον αφορά τα σχολεία, αναφέρει ότι η λειτουργία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα καθοριστεί σε σημαντικό βαθμό από την ομαλή λειτουργία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις ειδικές προσαρμογές στο ωράριο προσέλευσης και αποχώρησης των μαθητών και στο ωρολόγιο πρόγραμμα, ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός.

Προσοχή στη χαλάρωση

Το βράδυ της Παρασκευής η κυβέρνηση ανακοίνωσε τη μερική έναρξη δραστηριοτήτων της αγοράς. Νωρίτερα, ο κ. Μανωλόπουλος μιλώντας στην «R» είχε εκφράσει την άποψη ότι η αγορά θα έπρεπε να παραμείνει ανεργή μέχρι το τέλος του μήνα: «Τα κρούσματα έχουν μειωθεί, μεν, σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες, αλλά όχι τόσο ώστε να δικαιολογούν εφησυχασμό. Ο πραγματικός κρύος χειμώνας καθυστέρησε πολύ να έρθει φέτος και μόλις τώρα αρχίζει, αλλά θα δημιουργήσει ιδανικές συνθήκες για περαιτέρω αύξηση της μετάδοσης και εξάπλωσης του ιού. Επιπλέον, το άνοιγμα δραστηριοτήτων τώρα θα περάσει ένα μήνυμα χαλάρωσης, ακριβώς τη

Αθηνά Λινού

Θάνος Δημόπουλος

Ευάγγελος Μανωλόπουλος

Θεόδωρος Βασιλακόπουλος

στιγμή που πρέπει όλοι να δείξουμε τη μεγαλύτερη προσήλωση στα μέτρα αυτοπεριορισμού και προστασίας».

Ο καθηγητής Φαρμακολογίας τονίζει ότι τους προηγούμενους μήνες οι χώρες που βιάστηκαν να ανοίξουν τομέες δραστηριοτήτων, παρασυρμένες από μια κάποια βελτίωση του αριθμού κρουσμάτων, το πλήρωσαν και συνεχίζουν να το πληρώνουν ακριβώς σε αριθμό κρουσμάτων και θανάτων. «Ας μην κάνουμε το ίδιο λάθος. Η ρεαλιστική προοπτική των εμβολίων, που αποτελούν πλέον μια πραγματικότητα, θα πρέπει να ενδυναμώσει την υπομονή και την επιμονή μας στην τήρηση των μέτρων για λίγους μήνες ακόμα», αναφέρει.

Λύσεις

Σύμφωνα με την κυρία Λινού, στην παρούσα φάση οι πολιτικές ενιαίων και πιθανόν ισότιμων λύσεων δεν είναι αναγκαστικά οι πιο αποδοτικές και οι πιο ασφαλείς. «Θεωρώ ότι το λιανικό εμπόριο μπορεί να ανοίξει σταδιακά ανάλογα και με τις συνθήκες της κάθε περιοχής, καθώς και με τις προϋποθέσεις ασφαλείας που μπορεί να εξασφαλίσει κάθε μορφή επιχείρησης. Είναι προφανές ότι τα μεγάλα εμπορικά κέντρα και τα πολυκαταστήματα εγκυμονούν πολύ μεγαλύτερους κινδύνους για τη διασπορά του κορωνοϊού από ό,τι οι μικρές επιχειρήσεις. Για τον λόγο αυτό θα πρότεινα να ανοίξουν σταδιακά αρχικά τα μικρά καταστήματα με έναν ή δύο εργαζομένους, τα οποία μπορεί να λειτουργήσουν με έναν ή δύο πελάτες με ραντεβού. Προφανώς, η σταδιακή επανέναρξη της λειτουργίας τους εξαρτάται κάθε φορά και από τις γενικότερες συνθήκες διασποράς του ιού στην περιοχή στην οποία βρίσκονται», επισημαίνει η καθηγήτρια Επιδημιολογίας.

Για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η κυρία Λινού λέει: «Και αυτά, επίσης, θα μπορούσαν να ανοίξουν σταδιακά, ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκονται, το μέγεθος των αιθουσών και τον αριθμό των μαθητών ανά τμήμα. Ισως να πρέπει να αναγκαστούμε να παρακάμψουμε κανόνες ενιαίας συμπεριφοράς. Αν καταφέρουμε, όμως, να μειώσουμε τα κρούσματα ακόμα και σε λίγες τάξεις των σχολείων, έμμεσα συνεισφέρουμε στη συνολική μείωση των κρουσμάτων και της διασποράς της νόσου. Ετσι, ενώ πιθανόν να φαίνεται ότι εισάγουμε στοιχεία ανισότητας, επιτυγχάνουμε να αντιμετωπίσουμε την πανδημία έγκαιρα στη χώρα μας και να επανέλθουμε σε κανονικότητα πολύ συντομότερα».

Τέλος, ο κ. Βασιλακόπουλος τονίζει ότι αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε μια καλή επιδημιολογική κατάσταση στις περισσότερες περιοχές της χώρας. «Σε αυτές τις περιοχές σαφώς και μπορεί να ανοίξει το εμπόριο με τη μέθοδο του click away και του click in shop εκεί που χρειάζεται. Η λογική είναι να λειτουργήσουν τα καταστήματα όπως στην καραντίνα λειτουργήσαν χωρίς προβλήματα τα ιατρεία, όπου και τηρήθηκαν τα μέτρα. Άρα, αν προσέξουμε πάρα πολύ, με αραιά ραντεβού και τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων, τότε θα μπορούσαμε να λειτουργήσουμε με πολύ μικρή και διαχειρίσιμη αύξηση των κρουσμάτων». Σε ό,τι αφορά τα γυμνάσια και λύκεια, ο καθηγητής Πνευμονολογίας-Εντατικής Θεραπείας δηλώνει ότι «θα πρέπει να περάσει ένα δεκαπενθήμερο από το άνοιγμα πρώτα της οικονομίας, ώστε να δει κανείς το αποτύπωμα στην επιδημία και στη συνέχεια να πάει στο επόμενο βήμα. Αν ανοίξουν όλα ταυτόχρονα, υπάρχει κίνδυνος αύξησης κρουσμάτων και δεν θα ξέρουμε πού να την αποδώσουμε».

